

De justitiehuisen:
een essentiële ontmoetingsplaats
om het vertrouwen van de burger
in justitie te herstellen

Bemiddeling in strafzaken

.be

Bemiddeling in strafzaken¹ is erop gericht een geschil te regelen zonder dat een rechter optreedt.

Het doel van de bemiddeling in strafzaken bestaat er enerzijds in om een communicatieproces tussen dader en slachtoffer op gang te brengen waarin beide partijen tot een overeenkomst moeten komen die hen in staat stelt om zich opnieuw met het conflict vertrouwd te maken. Het herstel van de schade (dat verschillende vormen kan aannemen) is een basisvoorwaarde.

De bemiddeling beoogt het verval van strafvordering en het niet recidiveren van de dader.

1. Art. 216 ter Wetboek van Strafvordering

► Wat is bemiddeling in strafzaken?

Bij bemiddeling in strafzaken wordt via een overeenkomst tussen dader en slachtoffer gepoogd om de materiële of morele schade te herstellen. Naast dit herstel kan de procureur des Konings nog bijkomende voorwaarden ten aanzien van de dader voorstellen (geneeskundige behandeling of therapie, opleiding of dienstverlening).

De bemiddeling in strafzaken is een vrijwillige procedure: zij vereist de instemming en de actieve medewerking van alle partijen. De procureur des Konings kan bemiddeling in strafzaken voorstellen indien het gaat om een feit waarvoor hij meent een gevangenisstraf van minder dan twee jaar te moeten vorderen.

De procedure is enkel bedoeld voor meerderjarige daders.

► Hoe verloopt de procedure?

In geval de procureur des Konings de procedure van bemiddeling in strafzaken wenst toe te passen, maakt hij het dossier over aan het justitiehuis in zijn gerechtelijk arrondissement.

In eerste instantie start de justitieassistent, die met deze opdracht belast wordt, een bemiddelingsproces op tussen dader en slachtoffer. Hij heeft een onpartijdig gesprek met de dader en met het slachtoffer. Hij tracht hen samen te brengen, voor zover dit mogelijk is, en dit met het oog op het herstellen van de schade.

De justitieassistent onderzoekt de redenen en de gevolgen van de feiten, maar ook de verwachtingen van de partijen ten einde een overeenkomst te bereiken die iedereen tevreden stelt.

Zo de procureur des Konings een of meerdere bijkomende maatregelen (geneeskundige behandeling of therapie, opleiding of dienstverlening) aan de dader heeft voorgesteld, zal de justitieassistent, in tweede instantie, de haalbaarheid van deze maatregel(en) in samenspraak met de dader nagaan.

Indien een overeenkomst tussen dader en slachtoffer werd bereikt en indien de dader de (eventuele) bijkomende maatregel aanvaard heeft, organiseert de procureur des Konings een bemiddelingszitting. Op deze zitting wordt door de partijen een procesverbaal (waaraan de overeenkomst toegevoegd wordt) ondertekend dat de concrete maatregelen en uitvoeringsmodaliteiten bepaalt.

Indien een overeenkomst tussen dader en slachtoffer daarentegen onmogelijk blijkt en/of de bijkomende maatregel(en) niet aanvaard word(t)(en) door de dader, wordt de procedure stopgezet. In dat geval beslist de procureur des Konings over het gevolg dat aan het dossier gegeven moet worden.

De dader en het slachtoffer kunnen zich tijdens de volledige procedure laten bijstaan door een advocaat. Het slachtoffer kan zich bovendien laten vertegenwoordigen tijdens de bemiddelingszitting.

▶ Waaruit bestaat het proces-verbaal dat op de bemiddelingszitting wordt opgesteld?

Het proces-verbaal kan volgende maatregelen bevatten:

1. Verschillende modaliteiten van schaderegeling:

het kan gaan om een schadevergoeding (eventueel gespreid in de tijd) of om het herstel van de materiële of morele schade, wederzijdse uitleg, excuses, enz... Aangezien er geen enkele wettelijke termijn is voor deze maatregelen, moet deze in de overeenkomst worden bepaald.

2. Een behandeling of enige andere passende therapie :

wanneer de dader van de feiten een ziekte of een verslaving inroept, kan hem worden gevraagd gedurende maximum zes maanden een behandeling of een therapie te volgen.

3. Een dienstverlening:

de dader moet een onbezoldigde activiteit verrichten ten dienste van de gemeenschap gedurende maximum 120 uren binnen een termijn van ten hoogste zes maanden.

4. Een opleiding:

aan de dader kan worden gevraagd maximum 120 uren opleiding te volgen binnen een termijn van ten hoogste zes maanden.

Het proces-verbaal kan eveneens een combinatie van de verschillende voornoemde maatregelen bevatten.

▶ Wanneer eindigt de bemiddeling in strafzaken

De justitieassistent gaat na of de maatregelen die in het proces-verbaal opgenomen werden, correct uitgevoerd worden. De dader moet daartoe de nodige bewijsstukken voorleggen: bijvoorbeeld een bewijs dat hij het slachtoffer vergoed heeft of dat hij schriftelijke excuses aangeboden heeft, een attest waaruit blijkt dat hij de opleiding gevolgd heeft, ...

De procedure wordt als afgerond beschouwd wanneer de maatregel(en) uitgevoerd werd(en) en de procureur des Konings tot het verval van de strafvordering beslist heeft.

▶ Wat zijn de gevolgen van de bemiddeling in strafzaken?

Voor het slachtoffer

Bemiddeling in strafzaken biedt het slachtoffer de mogelijkheid om op een snelle manier herstel van de schade te verkrijgen op materieel, moreel en emotioneel vlak. Bij deze procedure werkt het slachtoffer actief mee aan de oplossing van het conflict.

In geval later schade wordt vastgesteld die verband houdt met de feiten, kan bij de burgerlijke rechtbank alsnog een vordering worden ingesteld.

Voor de dader

Indien de maatregelen officieel voor de procureur des Konings bekrachtigd worden, kan de dader de feiten niet meer ontkennen voor een burgerlijke rechtbank.

Indien de voorgestelde maatregel(en) nageleefd wordt(en), vervalt de strafvordering na afloop van de vastgestelde termijn. Met andere woorden, de procureur des Konings kan het betrokken dossier niet meer voor de rechtbank brengen. De dader wordt niet veroordeeld: het gepleegde misdrijf wordt dus niet vermeld in het strafregister.

In geval de voorgestelde maatregel(en) niet nageleefd wordt(en), wordt het dossier terug overgemaakt aan de procureur des Konings met het oog op vervolging voor de rechtbank.

▶ Waar vindt u een justitiehuis in uw buurt?

Arlon

Avenue de la Gare 59
6700 ARLON
Tel. : 063 42 02 80
maisondejustice.mons@just.fgov.be

Bruxelles

Rue de la Régence 63 (4e étage)
1000 BRUXELLES
Tél. : 02 557 79 11
maisondejustice.bruxelles@just.fgov.be

Charleroi

Rue Basslé 23-25
6000 CHARLEROI
Tel. : 071 23 04 20
maisondejustice.charleroi@just.fgov.be

Dinant

Rue de Maibes 5
5500 DINANT
Tel. : 082 21 38 00
maisondejustice.dinant@just.fgov.be

Eupen

Aachenerstrasse 62
4700 EUPEN
Tel. : 087 59 46 00
maisondejustice.eupen@just.fgov.be

Huy

Chaussée de Liège 76
4500 HUY
Tél. : 085 27 82 20
maisondejustice.huy@just.fgov.be

Liège

Bd de la Sauvenière 32
boîte 11
4000 LIEGE
Tel. : 04 232 41 11
maisondejustice.liège.@just.fgov.be

Marche-en-Famenne

Allée du Monument 2
6900 MARCHE-EN-FAMENNE
Tel. : 084 31 00 41
maisondejustice.marche-en-
famenne@just.fgov.be

Mons

Chaussée de Binche 101
7000 MONS
Tel. : 065 39 50 20
maisondejustice.mons@just.fgov.be

Namur

Boulevard Frère-Orban 5
5000 NAMUR
Tel. : 081 24 09 10
maisondejustice.namur@just.fgov.be

Neufchâteau

Rue Saint-Roch 8
6840 NEUFCHATEAU
Tel. : 061 27 51 70
maisondejustice.neufchateau@just.fgov.be

Nivelles

Rue des Frères Grislein 21
1400 NIVELLES
Tel. : 067 88 27 60
maisondejustice.nivelles@just.fgov.be

Tournai

Place Reine Astrid 7
7500 TOURNAI
Tel. : 069 25 31 10
maisondejustice.tournai@just.fgov.be

Verviers

Rue Saint Remacle 22
4800 VERVIERS
Tel. : 087 32 44 50
maisondejustice.verviers@just.fgov.be

Nederlandstalige justitiehuisen

Antwerpen

Kipdorp 44-46
2000 ANTWERPEN
Tel: 03 206 96 20
justitiehuis.antwerpen@just.fgov.be

Kortrijk

Burgemeester Nolfstraat 51
8500 KORTRIJK
Tel: 056 26 06 31
justitiehuis.kortrijk@just.fgov.be

Brugge

Predikherenrei 4
8000 BRUGGE
Tel: 050 44 76 00
justitiehuis.brugge@just.fgov.be

Leuven

Bondgenotenlaan 116 bus 3
3000 LEUVEN
Tel: 016 30 14 50
justitiehuis.leuven@just.fgov.be

Brussel

Regentschapsstraat 63 (2de verdiep)
1000 BRUSSEL
Tel: 02 557 76 11
justitiehuis.brussel@just.fgov.be

Mechelen

Schoolstraat 9
2800 MECHELEN
Tel: 015 43 36 11
justitiehuis.mechelen@just.fgov.be

Dendermonde

Zwarte Zustersstraat 8
9200 DENDERMONDE
Tel: 052 25 05 20
justitiehuis.dendermonde@just.fgov.be

Oudenaarde

Lappersfort 1
9700 OUDENAARDE
Tel: 055 31 21 44
justitiehuis.oudenaarde@just.fgov.be

Gent

Cataloniëstraat 6-9
9000 GENT
Tel: 09 269 62 20
justitiehuis.gent@just.fgov.be

Tongeren

Kielenstraat 24
3700 TONGEREN
Tel: 012 39 96 66
justitiehuis.tongeren@just.fgov.be

Hasselt

Maagdendries 3
3500 HASSELT
Tel: 011 29 50 40
justitiehuis.hasselt@just.fgov.be

Turnhout

Merodecenter 1 – Merodelei
2300 TURNHOUT
Tel: 014 47 13 40
justitiehuis.turnhout@just.fgov.be

Ieper

R. Colaertplein 31
8900 IEPER
Tel: 057 22 71 70
justitiehuis.ieper@just.fgov.be

Veurne

Iepersessesteenweg 87
8630 VEURNE
Tel: 058 33 23 50
justitiehuis.veurne@just.fgov.be

D/2007/7951/NL/494

Juli 2007

Federale Overheidsdienst
Justitie

Dienst Communicatie en documentatie
Waterloolaan 115
1000 Brussel
Tel.: 02 542 65 11

Foto : PhotoAlto Business James Hardy/Crowds Frédéric Cirou

<http://www.just.fgov.be>

Verantwoordelijke uitgever: A. Bourlet — Waterloolaan 115 — 1000 Brussel